

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Кафедра філософії та суспільних наук

**ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ**

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

**ІV-ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

16-17 листопада 2023 року

ВІННИЦЯ 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	6
1. Петрушенко В.В. ДЕЯКІ ЗАУВАЖЕННЯ З ПРИВОДУ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНЦІВ У СТІНАХ ВНМУ.....	8
2. Беднарчик Т.Р., Вергелес Т.М., Беднарчик М.В. ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ. КОНТЕКСТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	10
3. Вергелес К.М. ПРАВОСЛАВНІ «БАТАЛІЇ» ПО УКРАЇНСЬКИ: ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ.....	16
4. Виговський Л.А. КОРУПЦІЯ ЯК АМОРАЛЬНЕ СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ... 20	20
5. Віштак І.В., Майданевич Л.О. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: АСПЕКТИ СПРАВЕДЛИВОСТІ.....	25
6. Вознюк О.Ю. ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ ТА НАСЛІДКИ.....	27
7. Вороний Д.Р., Харченко В.В. АНАЛІЗ КОЛИВАННЯ РІВНЯ ЩАСТЯ УКРАЇНЦІВ ВІД ПОЧАТКУ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	30
8. Гольд О.Ф. ПОЛІКОНФЕСІЙНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОСТІ.....	33
9. Горохова Л.В., Тихолаз С.І., Гребенюк Д.І. ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	36
10. Давиденко О.В. ЦІННІСНА СКЛАДОВА КОМУНІКАЦІЙ Й ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО ГРОМАДЯНИНА.....	41
11. Дятлов В.А. ГЕНЕЗА СТАНОВЛЕННЯ МОНАСТІРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ «ЦЕРКОВЩИНА».....	45
12. Зінченко Є.В. МІНСЬКІ УГОДИ – ЗРАДА ЧИ ПОРЯТУНОК ДЛЯ ТОГОЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	49
13. Калач Д.М., Гулевич А.М. ЕТИЧНІ ПОГЛЯДИ АРИСТОТЕЛЯ.....	53
14. Каменчук І.С. ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	57
15. Keller Olga BYZANZ UND MITTELALTERLICHEN STAATEN.....	62
16. Кобетяк А.Р., Дорош А.М. НЕОБХІДНІСТЬ ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ ЄДИНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	65
17. Кобетяк А.І. РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУТІВ У ПРОЦЕСАХ КОНСТИТУЮВАННЯ ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ.....	69
18. Козловець М.А. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ НОВИХ ПАРАДИГМ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ ЯК ІМПЕРАТИВ СУЧАСНОСТІ.....	73
19. Костюк О.В. ІСЛАМ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОГО ІРАНУ.....	79
20. Куліш П.Л., Вергелес К.М., Куліш С.П. АКТОРНО-МЕРЕЖЕВА ТЕОРІЯ ЯК ФОРМА ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ НАУКИ І ПРИРОДНИЧОНАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ.....	83

21. Лавинюкова А.-В.Р. ОСОБЛИВОСТІ РЕЛІГІЙНОГО ДОСВІДУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	87
22. Лавренюк В.В. СОТЕРІОЛОГІЧНЕ ВЧЕННЯ ЖАНА КАЛЬВІНА.....	90
23. Лациба В.П. УКРАЇНСЬКИЙ «КОД» ВИЖИВАННЯ. ДО 90-Ї РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РР. В УКРАЇНІ.....	94
24. Макаров З.Ю. ІСТОРИЧНІ СЦЕНАРІЇ ВІДНОШЕННЯ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ.....	96
25. Максименко І.Г. ІДЕЯ ГЛИБОКОГО СПОДІВАННЯ ЛУЇСА ПОЙМАНА.....	101
26. Маланяк А.О. РЕЛІГІЙНІ ФАКТОРИ ЄДНОСТІ ПОМІСНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.....	105
27. Марчук І.А. ДО ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МОТИВАЦІЯ МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ У КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	108
28. Мельник В.М. ІДЕОЛОГІЧНІ ТА ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В РИМСЬКО-ІРАНСЬКІЙ ДИПЛОМАТІЇ ЧАСІВ ІМПЕРАТОРА КОНСТАНТИНА (324-337 рр.).....	112
29. Мельник Л.М., Грек І.М. ПРОБЛЕМА ВІЙНИ І МИРУ У ФІЛОСОФСЬКІЙ СПАДЩИНІ ЕРАЗМА РОТТЕРДАМСЬКОГО.....	117
30. Мельничук В.В. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК НАВИЧКА ХХІ СТОЛІТТЯ.....	120
31. Павленко П.Ю. ХРИСТИАНСТВО ПІСЛЯ БУЧІ: СПРОБИ ТЕОРЕТИЧНИХ РЕФЛЕКСІЙ КАТАСТРОФІЧНОЇ ДІЙСНОСТІ.....	123
32. Петрушенко В.Л. ФІЛОСОФІЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТУ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ І СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС.....	127
33. Петрушенко О.П. ЗВ'ЯЗОК ПРИКЛАДНОГО ПОСТМОДЕРНІЗМУ З СУЧАСНОЮ ПРОБЛЕМАТИКОЮ БІОЕТИКИ.....	130
34. Пилипчук В.Л., Трухманова С.Л., Жарлінська Р.Г. ЗМІНА ВИЗНАЧЕННЯ «ІНВАЛІДНІСТЬ» НА «НЕДОСТАТНЮ ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ» ЯК МАРКЕР ЗМІНИ СОЦІАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРОБЛЕМИ.....	132
35. Повshedна Д.В. ХРИСТИАНСЬКА ПАРАДИГМА ПОЛІТИЧНОЇ ТЕОЛОГІЇ.....	136
36. Потоцька І.С., Лесніченко Н.П. ОСОБИСТІСНІ ЗМІНИ НАРКОЗАЛЕЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	140
37. Предко Д.Є., Предко О.І. РЕЛІГІЙНІ СИМВОЛИ, ЇХ ПСИХОЛОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	143
38. Предко М.Є. ВПЛИВ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ЗАСОБУ ВИРОБЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	146
39. Пустовіт С.В. ЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАСИЛЬСТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	150

40.	Ратніков В.С. ШЕ РАЗ ПРО ФІЛОСОФСЬКІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРШОЇ НАУКОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	153
41.	Ратушняк І.І. СПРОБА СТАБІЛІЗАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ ГУБЕРНСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ПОДІЛЛЯ У 1918 Р.....	155
42.	Рисинець Т.П., Полянська К.С. МІЖНАРОДНІ ІНІЦІАТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	158
43.	Ситайло Ю.В. ВІЗАНТИЗМ: СИМВОЛІЧНА ВЛАДА І СОБОРНІСТЬ...	162
44.	Соколовський О.Л. АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС У ПРАВОСЛАВ'І.....	165
45.	Ставничий А.М. (архім. Ієремія) ФІЛОСОФІЯ ЧАСУ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ХРИСТІЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ.....	168
46.	Тамашук Я.М., Додонова В.І. ХОЛІЗМ ТА РЕДУКЦІОНІЗМ: КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ АНАЛІЗ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПРИНЦИПІВ...	174
47.	Ханжи В.Б., Ляшенко Д.М. ГУССЕРЛІВСЬКЕ TIME-CONSCIOUSNESS ТА ГАЙДЕГЕРІВСЬКЕ DASEIN ЯК ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДСТАВИ РЕКОНСТРУКЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ АНТРОПНОГО ЧАСУ.....	177
48.	Школьнікова Т.Ю. ПОНЯТТЯ ТА ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	183
49.	Ямчук П.М. ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА Й БУТТЄВА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНЦІВ: ВІД ДАЛЕКОЇ МИНУВШИНИ ДО СУЧАСНОСТІ Й ПОДАЛЬШИХ ПЕРСПЕКТИВ.....	186
	НАШІ АВТОРИ	196

5. Релігійний чинник у процесах націє - та державотворення: досвід сучасної України [Монографія.] – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012. – 272 с. ISBN 978-966-02-6511-0 с. 272

Горохова Л. В.,

к. філос. н., доцент,

доцент кафедри філософії та політології

Житомирський державний університет імені Івана Франка,

м. Житомир, Україна

Тихолаз С.І.

к.пед.н., доцент

в.о. завідувача кафедри латинської мови та медичної термінології

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

м.Вінниця, Україна

Гребенюк Д.І.

к.мед.н., доцент

учений секретар університету,

доцент ЗВО кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

м.Вінниця, Україна

ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Державна політика України в сфері освіти в контексті євроінтеграції спрямована на гармонізацію національної системи освіти з європейськими стандартами та забезпечення якісної освіти, що відповідає вимогам сучасного ринку праці. Одним із центральних напрямків цієї політики є підготовка України до вступу до Європейського Союзу та впровадження європейських норм та стандартів у вітчизняну освітню систему. У цьому контексті зокрема відбувається активне впровадження Болонського процесу, який передбачає створення єдиного європейського простору вищої освіти.

Євроінтеграція також передбачає зближення української освіти зі стандартами та методами, застосовуваними в країнах Європейського Союзу. У цьому контексті проводиться реформування змісту та методів навчання, впроваджуються нові підходи до оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти.

Державна освітня політика також спрямована на розвиток міжнародної співпраці в галузі освіти. Україна активно долучається до

різних міжнародних освітніх програм та здійснює обмін студентами та науково-педагогічними й педагогічними кадрами з іншими країнами. Такий обмін досвідом та знаннями сприяє підвищенню якості освіти в Україні та сприяє розвитку міжкультурної компетентності учасників освітнього процесу.

Загалом, державна освітня політика України в контексті євроінтеграції спрямована на створення конкурентоспроможної та якісної освітньої системи, що відповідає потребам сучасного суспільства та допомагає розвитку людського капіталу країни.

Вивчення проблематики державної освітньої політики України в контексті євроінтеграції дозволив з'ясувати, що вплив світових тенденцій спонукав зробити спробу визначити власну загальноосвітню стратегію. Однак обрана стратегія зазнала невдач через недостатнє забезпечення адекватними інноваційними механізмами вимірювання ефективності та результативності освітніх реформ. У результаті чого в Національній доктрині розвитку освіти України (2002) було задекларовано створення системи моніторингу освітнього процесу та ефективності управління освітою. У доктрині освіту визнано «стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені», а якість освіти визначалася «пріоритетним напрямом державної політики в галузі освіти» [1].

Питання реалізації державної політики у галузі освіти в контексті європейської інтеграції України піднімалося ще в далекому 1998 році, підтвердженням чого може слугувати Указ тогочасного Президента України Л. Кучми «Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу». Стратегія визначала «основні напрями співробітництва України з Європейським Союзом (ЄС) – організацією, яка в процесі свого розвитку досягла високого рівня політичної інтеграції, уніфікації права, економічного співробітництва, соціального забезпечення та культурного розвитку» [2]. Варто відмітити, що попри скасування П. Порошенком дії зазначеної Стратегії, а саме Указом Президента № 398/2015 від 7 липня 2015 року «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Президента України», актуальними й нині залишаються окремі її положення, зокрема національних інтересів України, які «потребують утвердження України як впливової європейської держави, повноправного члена ЄС. В результаті очікуваного найближчими роками розширення ЄС – вступу до ЄС Польщі та Угорщини – Україна межуватиме з ЄС, що створить принципово нову геополітичну ситуацію» [2]. Підтвердженням зазначеного є можливість реалізації ефективної державної політики України в сфері науки, освіти та культури у контексті європейської інтеграції, що передбачає взаємне зняття будь-яких принципових обмежень на контакти й обміни, на поширення інформації. У

сучасних умовах не втрачають актуальності також питання здійснення спільних наукових, культурних, освітніх та інших проєктів, залучення українських вчених та фахівців до загальноєвропейських програм наукових досліджень [2].

Європейська інтеграція України вимагає глибоких змін і модернізації різних галузей, включаючи освіту. В умовах децентралізації до 2021 року в Україні було прийнято кілька важливих рішень і проведено реформи в галузі освіти в контексті євроінтеграції. Серед важливих кроків та реформ можемо виділити такі як:

1) Інтернаціоналізація, що передбачає розширення ЗВО України міжнародних зв'язків і співпраці з іноземними університетами та освітніми й науковими установами й організаціями.

2) Мовна політика, яка передбачає забезпечення Україною відповідності мовним нормам та оволодіння знаннями задля інтеграції в європейський освітній простір.

3) Розробка інноваційних програм, які дозволяють вітчизняним здобувачам освіти отримувати не лише теоретичні знання, а й набувати практичного досвіду, що передбачено інноваційними навчальними програмами.

4) Використання інформаційних технологій передбачає не лише розвиток та використання інформаційних технологій в освітньому середовищі, а й їх адаптацію до вимог європейських стандартів.

5) Підготовка конкурентоспроможних кадрів в Україні потрібно готувати висококваліфікованих працівників, які відповідали б не лише вітчизняним, а й міжнародним стандартам та вимогам ринку праці в Європі.

6) Академічна свобода та автономія закладів освіти передбачає забезпечення в Україні академічної свободи та автономії університетів і надання їм дозволу діяти відповідно до європейських стандартів.

7) Фінансування освіти є чи не найважливішим кроком, оскільки забезпечення достатнього фінансування сприяє забезпеченню якості та доступності освіти в Україні.

8) Інклюзивна освіта є важливою в умовах сучасних реалій і передбачає забезпечення доступності освіти для всіх груп населення, включаючи дітей з особливими потребами. Підтвердженням зазначеного є проєкт Національної стратегії розвитку інклюзивної освіти на 2020–2030 роки та план заходів з її реалізації, розроблені Міністерством освіти і науки України. Документ направлено на погодження до Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Мінсоцполітики, МінТОТ, Мінфіну, МєРТ, Національної асамблеї людей з інвалідністю тощо [3].

Окреслені проблеми та визначені завдання вимагають зусиль та уваги як з боку української влади так і освітніх інституцій задля

результативних кроків у межах євроінтеграційних процесів в галузі освіти. Зазначені заходи та реформи спрямовані на наближення системи освіти України до європейських стандартів і сприяють покращенню якості освіти в країні. Україна активно працювала над приведенням своєї системи освіти у відповідність європейським стандартам. Так у 2015 році Україна стала асоційованим членом Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». Програма стала чи не найбільшою програмою Євросоюзу з фінансування науки та інновацій із загальним бюджетом близько 80 мільярдів євро, розрахованою на 2014–2020 роки.

Позитивним було також включення пропозиції експертів до урядової Дорожньої карти входження України в Європейський дослідницький простір й врахування її в затверджених урядом «Положенні про конкурс проектів «Горизонт 2020» та змінах до Порядку його проведення. Саме зазначені зміни посприяли глибшій інтеграції України в європейський науковий простір і отриманню до 7 млн. євро від ЄС на дослідження та інфраструктуру [4].

Державна освітня політика України в контексті євроінтеграції має на меті підвищення рівня якості освіти та приведення освітніх стандартів до європейських норм. Державна політика в галузі освіти в Україні поступово узгоджується з європейськими практиками та стандартами для забезпечення відповідності освітньої системи європейським цінностям і вимогам. Реалізовані й заплановані заходи допомагають Україні зміцнювати зв'язки з європейськими країнами та підвищувати якість вітчизняної освіти задля підготовки конкурентоспроможних фахівців не лише для внутрішнього (вітчизняного), а й міжнародного ринків праці.

Україна активно працює над гармонізацією системи освіти з європейськими стандартами, як приклад, впровадження системи кредитів ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System), яка сприяє мобільності здобувачів освіти й взаємному визнанню освітніх досягнень та пошуку нових можливостей. Україна активно бере участь у програмах і ініціативах Європейського Союзу в галузі освіти, таких як програма «Еразмус+» [5], що сприяє академічній мобільності студентів і викладачів, а також обміну досвідом. Україна стає все більш відкритою для іноземних студентів і викладачів. Це сприяє культурному обміну та залученню іноземних інвестицій у галузь освіти.

Варто також зауважити, що Україна вдосконалює інфраструктуру освіти, включаючи оновлення закладів освіти та впровадження сучасних технологій. Модернізація закладів освіти, розпочата в межах запроваджених процесів децентралізації влади й реформування місцевого самоврядування, дозволила здійснити осучаснення інфраструктури закладів освіти різних рівнів. Так у 2018 році Європейський інвестиційний банк і Фонд сприяння муніципальним інвестиціям у проекти з

енергоефективності E5P було підписано угоди про фінансування підтримки вищої освіти і муніципальної інфраструктури України на загальну суму 16,4 млн євро, про що повідомив віце-президент ЄІБ Вазиль Худак [6].

Узагальнюючи варто зазначити, що державна політика в галузі освіти в Україні спрямована на створення умов для інтеграції в європейський освітній простір, зміцнення міжнародних зв'язків та підвищення якості освіти в країні. Вона враховує європейські стандарти та найкращі практики в процесі підготовки здобувачів освіти та фахівців, які будуть конкурентоспроможними на міжнародному ринку праці та сприяти розвитку України як суспільства знань. Контекст євроінтеграції вимагає також змін у методології оцінювання якості освіти. Україна прагне до впровадження європейських стандартів оцінювання та сертифікації знань.

В цілому, державна освітня політика України в контексті євроінтеграції спрямована на створення єдиної європейської освітньої системи, яка забезпечить якісну освіту для всіх громадян України та підготує їх до успішної конкуренції на європейському ринку праці.

Література:

1. Про Національну доктрину розвитку освіти: Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення 29.10.2023).
2. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11 червня 1998 року № 615/98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text> (дата звернення 29.10.2023).
3. Перспективи розвитку інклюзивної освіти до 2030 року. Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області. URL: <https://rozvytok-osvity.te.ua/perspektyvy-inklyuzyvnoyi-osvity-do-2030-r/> (дата звернення 30.10.2023).
4. Громадська Синергія. Підсумковий звіт Проєкту. (2020). URL: https://www.irf.ua/wpcontent/uploads/2020/07/g_s_ukr_web_final.pdf (дата звернення 30.10.2023).
5. Еразмус+ – Програма Європейського Союзу у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. URL: <https://erasmusplus.org.ua/> (дата звернення 30.10.2023).
6. ЄІБ виділить 16,4 млн євро на вищу освіту і муніципальну інфраструктуру України. Mind. URL: <https://mind.ua/news/20182500-eib-vidilit-164-mln-evro-na-vishchu-osvitu-i-municipalnu-infrastrukturu-ukrayini> (дата звернення 30.10.2023).